

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Tarih: 3 Aralık 2012
Sayı: 672

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

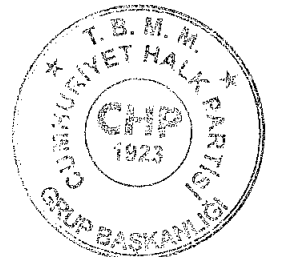
“Türk Ceza Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederim.

Saygılarımla.

Doç.Dr. Aykan ERDEMİR
Bursa Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	İnsan Haklarını İnceleme			
Esas Komisyon	Adalet			
Tarih:	24 Aralık 2012		E. No: 2/1060	
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gn.Sek.
				
TBMM BAŞKANI				

TBMM KÜTÜPHANE VE ARŞİV HİZM. BAŞKANLIĞI
05 Aralık 2012
Nispetiye

T B M M KÜTÜPHANE VE ARŞİV HİZM. BAŞKANLIĞI
04 Aralık 2012
No : 160744

GENEL GEREKÇE

Nefret suçlarında mağdur ya da mağdurlar sahip oldukları temel ve değiştirilemez nitelikteki ırk, etnik kimlik, milliyet, din dil, renk, cinsiyet, cinsel yönelim, cinsiyet kimliği, yaş, fiziksel ya da zihinsel engellilik gibi belirli bazı özellikleri nedeniyle işlenen suçun hedefi olmaktadır. Nefret suçu sadece mağduru değil onun kendisini birlikte tanımladığı grubu da derin bir biçimde etkileyen sonuçlar doğurur, mağdurun ve ait olduğu grubun topluma kabul edilmedikleri mesajını yollayarak katılım hakkını engeller. Nefret suçlarının bireysel mağdurunun yanı sıra çok daha geniş bir hedef kitlesinin olması bu suçların toplum üzerindeki etkisini derinleştirir. Bu suçlar toplum üyeleri arasında olması gereken eşitlik idealini zedeler. Anayasanın 10. Maddesi herkesin dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetmeksizin kanun önünde eşit olduğunu belirtmektedir. Benzer şekilde 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 3. Maddesi de adalet ve kanun önünde eşitlik ilkesini koruma altına almaktadır.

Nefret suçları mağdura ya da mağdurun ait olduğu gruba ilişkin önyargıdan kaynaklanan şiddet içerikli eylemlerdir. Demokratik bir toplumda olması gereken farklı olan saygı, diyalog ve hoşgörü kültürüne zarar veren bu tür eylemlerin cezasız kalması toplumsal gerginliklerin artmasına ve toplumsal güvenliğin bozulmasına da yol açmaktadır. Nefret suçlarına karşın etkin bir mücadele bu suçların sosyal olarak kabul edilmediğinin göstergesi olarak ceza kanunlarında yaptırıma bağlanması etkin ve etkili bir soruşturma ve kovuşturmanı yapılması ile mümkün olabilecektir.

Nefret suçları oldukça yeni bir kavram olmasına rağmen bu kavramın dile getirdiği eylemlerin kendisi oldukça eskidir.

Özellikle 19.yy ve sonrasında gelişen ırkçılığın tüm dünya üzerinde vahim sonuçlar ortaya koymasının ardından, bilhassa ırkçılık kökenli, ama onunla sınırlı olmayarak, mağdur kişi ya da gruplara karşı, o kişi ya da grubun belirli karakteristik bir özelliği nedeniyle hedef seçilerek suç işlenmesi sıklıkla görülmektedir. Dünyada ve Türkiye'de tekrarlanan, kişini renginin, ulusal, ırksal, etnik ya da cinsel kimliğinin veya dininin farklı oluşu dolayısıyla yaşanan onlarca örnek olay hatırlandığında görülmektedir ki, mağdur kişi ya da gruplara karşı, o kişi ya da grubun karakteristik bir özelliği nedeniyle duyulan öfke ve kin duygusuyla suç işlenmesi durumuyla karşı karşıya kalınmaktadır. Bu sübjektif saikle işlenen tüm suçlar, aynı suçun basit şartlar altında işlenmesi durumundan farklıdır. Bir kişinin belli özellikleri nedeniyle failde oluşan suç kastı, sıradan suç kastından daha yoğun bir kusurluluğa işaret etmektedir.

Nefret suçlarında mağdurla aynı özelliklere sahip toplumsal grup da korkutulur ve gözdağı verilir. Hedeflenen grubun diğer üyeleri sadece gelecekteki yeni saldırılar riskini değil sanki saldırının mağduru kendileriymiş gibi hissederler. Eğer hedef alınan grup tarihsel olarak ayrımcılığın mağduruyorsa bu etkiler katlanır.

Suçun manevi unsurundaki bu yoğunluk ve çarpan etkisi ceza politikası gereği ayrıca ele alınmalıdır. Bu nedenle hukuk sistemimizde nefret saikinin ve nefret suçunun ayrıca tanımlanarak daha ağır yaptırımla karşılanması gerekmiştir.

Günümüzde, Türkiye'nin bir parçası olmak için aday olduğu Avrupa Birliği üyesi ülkelerin büyük bir çoğunluğu nefret saikiyle işlenen suçları ya Ceza kanunlarına genel bir ağırlaştırıcı hükümle ya da ayrı bir Nefret Suçları Yasası çıkarmak suretiyle farklı hükümlere tabi olmaktadır.

Sadece Avrupa Birliği değil, aynı zamanda Avrupa Konseyi üyesi ÷lke ve kurumları da nefret suçları için ayrı yasa ve politikalar belirlemektedirler. Nefret suçlarının, bunlara sevk eden saik nedeniyle farklı bir muameleye tabi tutulması gerektiği Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin değişik kararlarında da dile getirilmiştir.

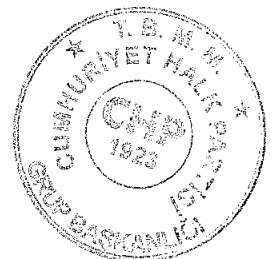
Gerçekten de AİHM'nin *Seçiç/ Hırvatistan* davasında da belirttiği gibi, devlet makamlarının, etnik nefret ve önyargının meydana gelen olaylarda rol oynayıp oynamadığının tespiti ve ırkçı güdülerin maskesinin düşür÷lmesi amacı ile her türlü adımı atmak şeklinde ek bir görevi vardır. Bunu yapmamak ve ırk güdümlü şiddet ve zorbalık olaylarını ırksal motivasyonu olmayan olaylarla eş düzeyde muameleye tabi tutmak türünden bir ihmal temel hak ve özgürlüklere özel bir tahribat yaratan bu tarz olaylara gözlerini kapamak ile eşdeğerli sayılmalıdır.

Aynı şekilde AİHM *Agelava ve İliev/Bulgaristan* davasında da, ırkçı saiklerle işlenen cinayetlerin ya da yaralama suçlarının ayrı bir ırkçı saikli suç kapsamına alınması ve bu tür suçlara ilişkin arttırılmış cezalar içeren maddeler eklenmesi gerektiğini belirtmiştir.

Avrupa Konseyi'nin ırkçılık ve hoşgör÷s÷zl÷kle mücadele alanında oluşturduğu Irkçılık ve Hoşgör÷s÷zl÷ğe Karşı Avrupa Komisyonu, yayınladığı 7 No'lu Tavsiye kararıyla, aralarında Türkiye'nin de bulunduğu 47 Avrupa Konseyi üyesi ÷lkeyi "ulusal mevzuatlarında ırkçılık ve ırk ayrımcılığına karşı mücadele amacıyla, ırkçı saiklerle işlenen suçları ağırlaştırıcı bir faktör olarak ceza yasalarına eklemesi yönünde teşvik etmektedir.

Her ne kadar yukarıda daha çok ırkçılığa göndermede bulunulmuşsa da, bu yasada nefret saiklerinin tek tek sayılması ve bu saiklerle işlenen suçların, söz konusu suçların olağan biçimlerine göre daha ağır cezalara çarptırılması yoluna gidilmektedir. AİHM'nin eşcinselleri hedef alan söylemleri değerlendirdiği *Vejdeland/İsveç* davası kararında kullandığı akıl yürütmeden de gör÷leceği üzere, "ırkçılık" kavramı aslında diğer tüm ayrımcı ve ötekileştirici saikleri kapsayan şemsiye bir kavram olarak kullanılmaktadır. *Vejdeland* davasında AİHM şunları ifade etmiştir: "Mahkeme, kine tahrik etmek için mutlaka şiddet kullanmaya veya diğer türden suçları işlemeye yönelik bir çağrıda bulunmanın gerekmediği yönündeki görüşünü tekrar eder. Kişilere yönelik olarak, onları aşağılamak veya alay etmek suretiyle bir saldırı gerçekleştirildiğinde veya toplumun içindeki belli bir grubun karalanması söz konusu olduğunda, ifade hürriyetinin bu sorumsuz kullanımları, yetkilileri ırkçı söylemle mücadele için harekete geçirmek için kâfi olmalıdır. Bu bakımdan, mahkeme altını çizerek belirtir ki cinsel yönelim temelinde gerçekleştirilen ayrımcılık 'ırk, köken ve renk' temelinde gerçekleştirilen ayrımcılıklar kadar ciddidir."

Bu bağlamda, Türkiye'de 70 civarında sivil toplum girişimini bir araya getiren Nefret Suçları Yasa Kampanyası Platformu'nun talepleri toplumumuzda nefret suçlarına karşı gelişen ortak aklın yansımasıdır. Çağımızda demokratik siyasetin olmazsa olmaz şartı katılımcı ve yönetişime dayalı yaklaşım çerçevesinde toplumun geniş kesimlerinden yükselen bu haklı taleplerin yasama faaliyetlerinde esas alınmasıdır. Nefret Suçlarına ilişkin tatmin edici bir düzenlemenin ivedilikle gerçekleştirilmesi ÷lkemizde yalnızca temel hak ve özgürlüklerin güvence altına alınmasını sağlamayacak aynı zamanda Türkiye'nin uluslararası hukuktan doğan yüküml÷l÷klerini de yerine getirmesine katkı sağlayacaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Ceza hukukunda genel eğilim suçun hangi saikle işlendiğine bakılmaması yönündedir. 5237 sayılı yasa 765 sayılı yasada olduğu gibi genel temayüle bir istisna getirmiş ve “töre saikiyle” işlenen suçlar Ceza Yasasının 82-1-k maddesinde olağan suç tanımının dışında ayrıca suçun nitelikli hali olarak cezalandırılmaktadır.

Nefret suçunu diğer suçlardan ayıran en temel özellik önyargılı bir motivasyonla birlikte suçun işlenmiş olmasıdır. Suçun faili, mağduru temsil ettiği ya da temsil ettiği sanılan temel ve vazgeçilmez özelliğinden dolayı kasıtlı olarak hedef seçmiştir. Suçun maddi konusu, bir ya da birden fazla kişi veya belli özellikleri paylaşan bir grupla özdeşleşmiş mülkiyet olabilir. Kişi ya da grup, maddede sayılan kimi özellikleri nedeniyle hedef seçilmektedir. Bizatihi maddede anılan özelliklere sahip olmasa da, bu özelliklere sahip kişi ya da grupla bir biçimde bağlantılı kişi ya da gruplar da hedef alınabilir. Bu kişi ya da grupların savunuculuk faaliyetini üstlenen avukatı, o kişi ya da gruplara sağlık hizmeti veren doktor ya da başka bir biçimde bağlantı kimseler, maddede belirtilen kimliklere sahip olmasalar da suçun mağduru olabilirler.

İrk, milliyet, etnik köken, renk, din, dil, cinsiyet ve yaş kavramları, gerek Nürnberg yargılamaları ve sonrasında gelişen Eski Yugoslavya ve Ruanda Uluslararası Ceza Mahkemeleri’nin kararları, gerek Avrupa Konseyi, Avrupa Birliği ve AGİT organları kararlarıyla açıklanmıştır. Cinsel yönelim ve cinsiyet kimliği kavramları ilk defa hukukumuzda bu kanun ile dâhil olmaktadır. Cinsel yönelim kavramı, cinsiyet kimliği kavramıyla bazen eş anlamlı gibi kullanılsa da iki kavram birbirinden farklı öğeler içerir. Cinsiyet kimliği, kişinin cinselliğini algılaması ve bu algının toplum tarafından sunulan modellerle olan karmaşık ilişkisi, cinsel yönelim ise yalnızca kişinin cinsel istekleri, bağlılıkları ve düşleri anlamında kullanılabilir. Cinsiyet kimliği, bireyin cinsel ve ilgili diğer davranışsal eğilimleri, vücut görüntüsü ve bunların toplumsal yansımalarının birlikte algılanması ile ilgili ve eşey kimliğinden daha geniş kapsamlı olan bir kavramdır. Eşey kimliği kavramı yalnızca bireyin kendini dişi ya da erkek olarak algılaması ile kısıtlıdır ve bu yönüyle cinsel yönelimden ayrılır. Bu durumda, homoseksüel ya da bi-seksüellik cinsel yönelime, travesti ya da transseksüellik ise cinsiyet kimliği kavramına işaret eder. Bireye, sağlık durumundaki değişiklikler ya da sahip olduğu çeşitli hastalıkları nedeniyle de nefret oluşturulabilir. Engelli, fiziksel veya zihinsel bir rahatsızlık nedeniyle bazı hareketleri, duyuları veya işlevleri kısıtlanan bireye denir. Engeller doğuştan gelebilir veya sonradan geçirilen hastalıklar veya kazalar sonucu ortaya çıkabilir. Engelliler; vücudun duyuşal, işlevsel, zihinsel ve ruhsal farklılıkları öne sürülerek; toplumsal veya yönetsel tutum ve tercihler sonucu, yaşamın birçok alanında kısıtlama ve engellerle karşılaşabilirler. Yukarıda işaret edilen tüm bu özelliklerden ötürü oluşabilen nefretin suça sebebiyet vermesi durumunda, Ceza hukuku araçlarıyla toplumun korunması amaçlanmaktadır.

MADDE 2- Bir kişinin nefret saikiyle öldürülmesi, içerdiği saik nedeniyle bu suçun nitelikli halini oluşturmaktadır. Öldürme fiili kişi ya da kişilerin yaşama haklarını ellerinden alan en ağır suçlardan birisi niteliğindedir. Bununla birlikte işin içine nefret saiki girdiğinde hem sanığın niyeti ve hem de mağdura yönelen saldırı bu suçun basit halinden ayrılan, *sui generis* bir yapı arz etmektedir. Nefret suçlarının bu özelliğinden dolayı daha ağır şekilde cezalandırılması

MADDE 3- Nefret saikiyle hedef alınan bir kişinin yaralanması, suçun olağan biçimiyle mukayese edilemeyecek derecede, gerek kamu düzenine ve gerekse suçun mağduruna zarar vermektedir. Burada fail, mağduru, örneğin eşcinsel olduğu için veya Yahudi olduğu için

bıçaklamaktadır. Fail için mağdur, nefret edilen grubun bir temsilcisidir. Aslında onun hedef aldığı mağdurun ait olduğu grubun tamamıdır. Failin saiki ve bunun sosyal dünyada yarattığı etki göz önünde bulundurulduğunda, sıradan bir yaralama eyleminden farklı cezalandırılması gerektiği açıktır; bu durum ceza artırımını zorunlu kılmaktadır.

MADDE 4- Uluslararası hukukta işkence, hiç bir hal ve şart altında kabul edilemeyen ve yükümlülük azaltılması yoluna gidilemeyen bir suç ve insan hakları ihlali olarak kabul edilmektedir. İşkence, çok değişik amaçlarla yapılabilmektedir. Sanıktan bilgi almak ve cezalandırmak bu amaçlardan sadece bir kaç tanesini ortaya koymaktadır. Nefret saikiyle kişi veya kişilere işkence yapılması ise, işkencenin doğasında var olan, insanlık onuruna yönelik saldırıyı çok ciddi bir şekilde şiddetlendirmekte ve özel bir kast ortaya koymaktadır. Örneğin bir kişiye sırf travesti olduğu için işkence yapılması veya sırf farklı bir din veya mezhebe mensubiyeti nedeniyle mağdurun hedef alınmış olması, işkence suçunun ağırlaşmış bir tezahürünü ortaya koymaktadır.

MADDE 5- Uluslararası hukukta, hiç bir hal ve şart altında kabul edilemeyen ve yükümlülük azaltılması yoluna gidilemeyen bir suç ve insan hakları ihlali olarak kabul edilen işkence çok değişik amaçlarla yapılabilmektedir. Örneğin sanıktan bilgi almak ve cezalandırmak bu amaçlardan sadece bir kaç tanesine işaret etmektedir. Kişi veya kişilere nefret saikiyle işkence yapılması ise, işkencenin doğasında var olan, insanlık onuruna yönelik saldırıyı çok ciddi bir şekilde şiddetlendirmekte ve özel bir kast ortaya koymaktadır.

MADDE 6- Burada failin saiki nedeniyle suça verilen ceza arttırılmaktadır. Failin mağduru 2. maddede belirtilen gruplardan birisi içinden özel olarak seçmesi ve cinsel saldırıyı mağdurun bu karakteristik özelliğini dikkate alarak gerçekleştirmesi söz konusudur. Örneğin, fail travestilere yönelik nefret ve öfkesi nedeniyle, cinsel saldırıda bulunmak için bir travestiyi özel olarak arayıp bulmuştur. Bu durumda fail sadece mağduru değil, onun da üyesi bulunduğu cinsel azınlığı özel bir kasıtle hedef almıştır.

MADDE 7- Burada fail istismar ettiği çocuğu nefret saikiyle bilhassa hedef almaktadır. Mağdur sadece failin cinsel dürtülerinin tatmini için değil, bunun yanı sıra ait olduğu gruba yönelik düşmanlık ve nefret hisleriyle özellikle seçilmiştir. Örneğin, fail Ermenilere duyduğu kin ve nefret sebebiyle, istismar etmek için Ermeni bir çocuğu kasten seçmiştir.

MADDE 8- Bu fıkayla failin saiki cezanın ağırlaştırılmasına sebep olmaktadır. Fail örneğin sahibi olduğu iş yerinde çalışan çok sayıda kadından birisini ırkı nedeniyle hedef almaktadır. Fail mağdurun Yahudi asıllı olduğunu öğrendikten sonra, onu özel olarak hedef almakta ve taciz etmektedir.

MADDE 9- Türkiye’de nefret saikiyle tehdit olaylarına sıkça rastlanmaktadır. Özellikle dini azınlıkların sıklıkla bu tür tehditlerin hedefi olduğu bilinmektedir. Azınlık grubunun nefret söylemleriyle hedef haline getirilmesi, ardından bu hedef haline getirilen grubun fiziksel ve başka türden saldırılara maruz kalması ülkemizde sıklıkla meydana gelen olaylardır. Azınlıklar söz konusu olduğunda tehdit, saldırıdan önceki son işaret olarak işlev görmektedir. Bu tür nefret saikiyle tehdide, alelade bir tehdide verilen cezadan daha fazlası verilmek durumundadır. Bu vesileyle, başta ırkçılık olmak üzere, her türlü ayrımcılıkla daha etkin bir şekilde mücadele etme imkânı doğacaktır. Öte yandan tehdidin bu “nitelikli” halinin daha ağır bir cezaya çarptırılması, bu tür bir tehdidin içerdiği “tehlikeliliği”, suç ve ceza dengesi bakımından daha isabetle karşılama imkânına sahiptir.

MADDE 10- Kişinin hürriyetinden mahrum bırakılması pek çok saikle işlenebilir. Olağan

koşullarda bu suçun hangi saikle işlendiğinin bir önemi olmayabilir. Hal böyle olmakla beraber, bu suçun nefret saikiyle işlenmesi durumunda hem suça yönelen iradedeki yoğunlaşma ve hem de suçun mağdur üzerinde yaratacağı fazladan travma, suça verilen cezanın arttırılmasını zorunlu kılmaktadır.

MADDE 11- Failin belli bir dini grubu nefret saikiyle engellemesi, alelade ibadeti engelleme suçunu aşan, onun ötesine geçen bir anlam ve önem taşımaktadır. Örneğin Türkiye’de bulunan bir Amerikan askerinin Müslümanlara duyduğu kin nedeniyle cami basarak ibadeti engellemesi veya Antisemitist bir kişinin Yahudilere duyduğu kin ve öfke nedeniyle Sinagoga girerek ibadeti engellemesi olayları, içindeki saik göz ardı edilerek cezalandırılmaz. Suçta bulunması gereken kusurluluk, nefret suçunda çok daha yoğunlaşmış bir şekilde kendini ortaya koymaktadır. Bu bakımdan nefret saikiyle işlenen ibadeti engelleme suçu, herhangi başka bir saikle belli bir dini cemaat ya da grubun seçilmesi suretiyle işlenen suçtan tamamıyla farklı bir durum ortaya koymaktadır. Bu nedenle de nefret saikiyle işlenen ibadeti engelleme suçuna uygulanacak cezanın arttırılması bir zaruret olarak ortaya çıkmaktadır.

MADDE 12- Konut dokunulmazlığının ihlali suçunun nefret saikiyle hedef alınan bir kişiye karşı işlenmesi bu suçun vasıflı halini oluşturmaktadır. Bu durumda suçun mağdur bakımından yarattığı tehdit ve tehlike, sıradan konut dokunulmazlığı ihlaline göre çok daha yoğun ve kuvvetlidir. Örneğin, failer bir Roman mahallesini hedef alarak buradaki evlerin konut dokunulmazlığını ihlal ettiklerinde, buradaki ırkçı motif suçun içerdiği tehdidi ve toplumsal barış bakımından arz ettiği tehlikeyi orantısız bir şekilde arttırmaktadır. Bu bakımdan ceza arttırılmasına gidilmesi suç ceza dengesi adaleti bakımından bir zorunluluktur.

MADDE 13- Hukuka aykırı olarak kişinin üzerinin aranması özel hayatın gizliliğine bir müdahale teşkil etmektedir. Aynı şekilde açıkça hukuka aykırı şekilde üzeri aranan kişi bakımından bu davranış onur kırıcı bir tutum olarak da değerlendirilebilir. Bu bağlamda, üzeri aranan kişilerin nefret saikiyle seçilmesi halinde suç vasfı değişmekte ve suçun yarattığı zarar açıkça artmaktadır. Sırf derisinin renginden dolayı bir kişinin çevrilip üzerinin aranması sadece hukuka aykırı bir arama olarak nitelendirilemez. Burada aramayı yapan görevli onu güdüleyen ırkçı saiklerin etkisiyle insanlık onuruna karşı da bir suç işlemektedir. Bu nedenle de ırkçı saikle yapılan üst aramasının cezasının arttırılarak tatbiki zorunludur

MADDE 14- Nefret saikiyle hedef alınan kişi veya kişilere karşı işlenen yağma suçu, bu suçun nitelikli halini oluşturmaktadır. Bu durumda fail ya da failer sadece yağma suçu işleme kastıyla hareket etmemekte, ama aynı zamanda nefret saikiyle hedef aldıkları kişi veya kişileri bir anlamda cezalandırmaktadırlar. Örneğin 6-7 Eylül 1955 olayları sırasında ev ve işyerleri yağma edilen Rum, Yahudi ve Ermeni kökenli vatandaşlarımıza karşı işlenen suç nitelikli yağma suçunun tipik bir örneğini oluşturmaktadır. Bu tür yağmada, suçun faileri sadece belli bir mal ya da parayı hukuka aykırı bir şekilde temin etmeyi değil, aynı zamanda nefret saikiyle hedef aldıkları kişi veya grubu, onları hedef alırken göz önüne aldıkları karakteristik özelliklerinden dolayı bir zarara uğratma ve/veya cezalandırma yoluna gitmektedirler. Nefret saikiyle işlenen yağma suçunun mağdurlar üzerindeki etkisi bu suçun olağan türlerinde mağdurlar üzerinde yaratacağı etkiden kat be kat fazla olacaktır. Bu nedenlerle nefret saikiyle işlenen yağma suçunun cezasının yasada belirtilen miktarda arttırılması bir zaruret olarak ortaya çıkmaktadır.

MADDE 15- Nefret saikiyle hedef alınan bir kişinin taşınır veya taşınmaz malını kısmen veya tamamen yıkan, tahrip eden, bozan, kullanılamaz hale getiren veya kirleten kişi suçun nitelikli halini işlemektedir.

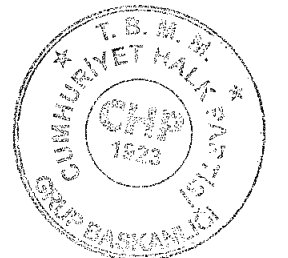
MADDE 16- Nefret saikiyle ibadet yeri ve mezarlıkların tahrip edilmesi suçları gerek çoğunluk ve gerekse azınlık dinlerine mensup kişilere ait mekânlara karşı işlenebilirse de, nefret saiki söz konusu olduğunda daha sıklıkla azınlıklara karşı işlenen suçlarla karşılaşıldığı bir gerçektir. Azınlıklar söz konusu olduğunda, meydana gelen zarar ve suçun söz konusu cemaatler üzerinde yarattığı etki, bu suçun olağan şeklini çok açan adeta bir terör ve dehşet etkisidir. Kaldı ki, çoğunluğa yönelik bir mezarlık ya da ibadet yeri bile nefret saikiyle hedef alınacak olsa, gerek bu suça sevk eden kin ve nefret ve gerekse yine hedef alınan cemaat üzerindeki potansiyel etki nedeniyle ceza artırımı ceza adaleti bakımından bir zorunluluk olarak görülmektedir.

MADDE 17- Bu suçların nitelikli biçimini oluşturan nefret saikiyle seçilen kişi veya kişilerin hedef alınması hali, içerdiği fazladan kusurluluk nedeniyle ceza artırımını gerekli kılmaktadır.

MADDE 18- Burada tehdidin nitelikli bir hali söz konusudur. Hem failin kastının yoğunluğu ve hem de bu tür bir saikle hedef alınan kitlenin üzerinde suçun yaratacağı etkinin çok daha fazla olması nedeniyle ceza artırımı bir zorunluluk arz etmektedir.

MADDE 19- Yürürlük maddesidir.

MADDE 20- Yürütme maddesidir.

TÜRK CEZA KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“k)- Nefret saiki deyiminden; herhangi bir kişi veya grubun ya da o kişi veya grupla bağlantılı bir kişi veya grubun, kişi veya grubun ait olduğu ırk, milliyet, etnik köken, renk, dini inanç veya inançsızlık, siyasi görüş, dil, cinsiyet, cinsel yönelim, cinsiyet kimliği, fiziksel veya zihinsel engellilik, sağlık durumu veya yaş nedenleriyle bu kanunda belirtilen suçlardan birine hedef olması anlaşılır.”

MADDE 2- Türk Ceza Kanununun 82 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“k) Nefret saikiyle,”

MADDE 3- Türk Ceza Kanununun 86 inci maddesinin üçüncü fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“f) Nefret saikiyle,”

MADDE 4- Türk Ceza Kanununun 94 üncü maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“ c) veya nefret saikiyle”

MADDE 5- Türk Ceza Kanununun 96 ıncı maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“c) veya nefret saikiyle ”

MADDE 6- Türk Ceza Kanununun 102 nci maddesinin üçüncü fıkrasına “d” bendi eklenmiş, mevcut “d” bendinin başlığı “e” bendi olarak değiştirilmiştir.

“d) nefret saikiyle”

MADDE 7- Türk Ceza Kanununun 103 üncü maddesinin üçüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(3) Cinsel istismarın üstsoy, ikinci veya üçüncü derecede kan hısımları, üvey baba, evlat edinen, vasi, eğitici, öğretici, bakıcı, sağlık hizmeti veren veya koruma ve gözetim yükümlülüğü bulunan diğer kişiler tarafından ya da hizmet ilişkisinin sağladığı nüfuz kötüye kullanılmak suretiyle veya nefret saikiyle gerçekleştirilmesi hâlinde, yukarıdaki fıkralara göre verilecek ceza yarı oranında artırılır.”

MADDE 8- Türk Ceza Kanununun 105 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(3) Yukarıdaki fiillerin nefret saikiyle mağdurun özel olarak hedef alınarak işlenmesi halinde birinci ve ikinci fıkralarda belirtilen cezalar yarı oranında arttırılarak uygulanır.”

MADDE 9- Türk Ceza Kanununun 106 ncı maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“e) nefret saikiyle”

MADDE 10- Türk Ceza Kanununun 109 uncu maddesinin üçüncü fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“g) nefret saikiyle,”

MADDE 11- Türk Ceza Kanununun 115 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(3) Dini ibadet ve ayinleri engellenen grup nefret saikiyle seçilmişse, 1. fıkra da belirtilen ceza miktarı yarı oranında arttırılarak uygulanır.”

MADDE 12- Türk Ceza Kanununun 116 ncı maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(4) Fiilin, cebir veya tehdit kullanılmak suretiyle veya nefret saikiyle hedef alınan bir kişiye karşı ya da gece vakti işlenmesi hâlinde, bir yıldan üç yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.”

MADDE 13- Türk Ceza Kanununun 120 nci maddesine aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Hukuka aykırı olarak üzeri aranan kişi nefret saikiyle hedef alınmışsa suça verilen ceza yarı oranında arttırılır.”

MADDE 14- Türk Ceza Kanununun 149 uncu maddesinin birinci fıkrasına “f” bendi eklenmiş, diğer bentler teselsül ettirilmiştir.

“f) nefret saikiyle”

MADDE 15- Türk Ceza Kanununun 152 inci maddesinin ikinci fıkrasına aşağıdaki bent eklenmiştir.

“d) suçun nefret saikiyle hedef alınan kişi veya kişilerin menkul veya gayrimenkul mallarına karşı”

MADDE 16- Türk Ceza Kanununun 153 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “tahkir maksadıyla” ibaresinden sonra gelmek üzere “veya nefret saikiyle” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 17- Türk Ceza Kanununun 170, 172, 173 ve 185 nci maddeleri kapsamındaki suçların nefret saikiyle hedef alınan kişi veya gruplara karşı işlenmesi durumunda ceza yarı oranında arttırılır.

MADDE 18- Türk Ceza Kanununun 213 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(3) Suçun nefret saikiyle hedef alınan belli bir gruba karşı işlenmesi halinde ceza yarı oranında arttırılır.”

MADDE 19- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 20- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

